

ROSA

**Reageer tegen Onderdrukking,
Seksisme en het Asociaal beleid**

2€

facebook/campagneROSA
gepubliceerd in januari 2017

Sluit aan :

contact@campagnerosa.be

Vlaanderen : 0484 36 77 01 (Aïsha)

Brussel : 0486 30 18 91 (Marisa)

Wallonië : 0474 35 30 36 (Emily)

facebook.com/campagneROSA

<http://campagnerosa.be/>

Inhoudstafel

Waarom ROSA nodig is?.....	5
Waarvoor staat de ROSA campagne?.....	7
Wat is het programma van ROSA?.....	8
Het programma van ROSA.....	10
1. Mijnlichaam, mijnkeuze, mijnvrijheid!.....	10
2. Stop werkonzekerheid en hyperflexibiliteit.....	12
3. Neen aan de dubbele dagtaak van de vrouw!.....	15
4. Laat ons strijden tegen alle vormen van discriminatie.....	17
5. Voor internationale solidariteitsacties!.....	20
6. Geen vrouwenemancipatie zonder socialisme.....	24
Voor een socialistische benadering binnen de vrouwenrechtenbeweging.....	26

Eerste editie :

Dit is de eerste editie van de voorstellingsbrochure van ROSA.
 Deze is op een collectieve manier tot stand gekomen en de bedoeling is dat de brochure verder wordt
 aangepast op basis van discussie.

WAAROM ROSA NODIG IS?

Vrouwenstrijd staat terug op de agenda met massabewegingen tegen seksueel geweld op vrouwen in India, Turkije en Argentinië, een nationale staking tegen de loonongelijkheid in IJsland met mogelijke opvolging in anderen landen, massale acties voor het recht op abortus in Spanje, Polen en Ierland en wereldwijd steeds uitbreidende campagnes op de sociale media tegen seksisme en seksuele pesterijen/geweld in het dagelijkse leven.

Het is niet verwonderlijk dat vrouwenstrijd terug is van weggeweest. Reeds sinds de jaren '80 beukt het besparingsbeleid in op de verworvenheden van de massale arbeiders- en vrouwenstrijd van de jaren '60. Terwijl in die periode op wettelijk vlak nog zaken worden verworven – in België o.a. de versoepeling van het echtscheidingsrecht, het recht op abortus en de erkenning van verkrachting binnen het huwelijk – gaan de condities op de arbeidsmarkt er reeds op achteruit. Het deeltijds en tijdelijk werk – dat wel een inkomen, maar nauwelijks een basis voor financiële onafhankelijkheid levert – is sindsdien in volle opmars. En de stelselmatig verdergaande inperking van het recht op werkloosheidsuitkeringen, vooral voor “samenwonenden”, hebben vooral vrouwen ertoe gedwongen die rotjobs te aanvaarden.

Gelijkheid, emancipatie,... het zijn zaken die niet kunnen ontwikkelen op de sociale woestijn die steeds meer ontwikkelt als gevolg van decennia van groeiende ongelijkheid. Het neoliberale beleid, dat sinds de financiële crisis van 2007-2008 nog is verscherpt, doet steeds grotere delen van de geproduceerde rijkdom verdwijnen in de zakken van de 1%, terwijl de rest van de bevolking nog verder de buikriem moet aantrekken. Indien hiertegen geen massale, collectieve strijd wordt gevoerd, ontstaat in zo'n kader een wanhopige strijd onder de meerderheid van de bevolking voor de kruimels die achtergelaten worden. Vandaar de groei van

openlijk seksisme, racisme, homohaat, nationalisme... die we vandaag in verschillende vormen in de hele wereld zien.

De aanval op de economische en sociale rechten van vrouwen, gevolgd door een opgang van openlijk seksisme, kon enkel slagen omdat we gestopt zijn met vechten. Enkel als we vechten, kunnen we winnen. Als we berusten, worden we geplukt en geschoren. We zijn gestopt met vechten omdat de leiding van de grote vrouwenorganisaties, net als de leiding van de vakbonden, een knieval hebben gedaan voor het neoliberalisme en zich hebben tevreden gesteld met een sociale begeleiding van de achteruitgang van de levensstandaard en arbeidscondities van de grote meerderheid van de bevolking. Na de “zeven magere jaren” zouden wel weer “vette jaren” volgen. In realiteit volgden opnieuw zeven magere jaren en dan nog eens en nog eens...

Vandaag wordt opnieuw gestreden tegen besparingen en ter verdediging van vrouwenrechten. Verschillende

initiatieven worden genomen die seksisme veroordelen, ook in België. De ontwikkeling van deze bewegingen brengen een zoektocht met zich mee naar de strijdmethodes en het programma die ervoor nodig zijn. Wie zijn onze bondgenoten? Tegen wie vechten we? Wat stellen we voor? LSP lanceert ROSA om ten volle deel te nemen aan dit debat.

We willen de lessen trekken uit de overwinningen en de strijd uit het verleden door de nood te verdedigen van eengemaakte strijd van de werkende bevolking en de jongeren – vrouwen en mannen – tegen seksisme, maar ook tegen het kapitalisme dat zich voedt met elke vorm van discriminatie. Daarom komen we op voor een maatschappij die de behoeften en capaciteiten van elkeen centraal stelt. Slechts een socialistische maatschappij kan de materiële basis bieden voor een reële emancipatie van de vrouw. Socialistische ideeën ontwikkelen en verdedigen binnen de feministische beweging en feministische ideeën binnen de strijd van de arbeidersbeweging, dat is onze ambitie! Dat is meer

dan ooit terug nodig, want ook nu weer staan vrouwelijke "leiders" en "boegbeelden" op die deel zijn van de burgerlijke klasse en geen enkele oplossing voor de meerderheid van de werkende vrouwen bieden.

Een recent voorbeeld hiervan was de campagne van gekende feministen in de VS en wereldwijd rond Hillary Clintons kandidatuur voor de Amerikaanse presidentsverkiezingen, gesteund door de leiding van verschillende vrouwenorganisaties. Vrouwen werden moreel onder druk gezet om voor Hillary te kiezen – en niet voor Bernie Sanders, haar tegenkandidaat in de Democratische voorverkiezingen. Nochtans deed niets ook maar vermoeden dat Hillary een beleid voorstond dat reëel de belangen van de meerderheid van de vrouwen zou verdedigen. Integendeel zelfs! Waar zat Hillary tijdens de snel uitbreidende strijd voor een minimumloon van 15\$/u? Waarschijnlijk in de pluchen zetels van de bedrijfsdirecties, o.a. van Walmart, aan het plannen hoe ze die strijd kon dwarsbomen...

Het doen rijzen van individuele carrièrevrouwen op de sociale ladder, quota's in bedrijven of op electorale lijsten, zijn geen oplossingen op zich. ROSA is geen campagne die achter het idee van quota of "positieve discriminatie" staat, noch achter de mythe waarbij vrouwelijke managers een bedrijf "beter" zouden beheren of vrouwelijke politici "anders" aan politiek zouden doen dan mannen. Doorslaggevend is in wiens belang ze ageren. Wij willen de strijd aangaan tegen de achtergestelde positie van de meerderheid van de vrouwen op verschillende terreinen: tegen het alledaags seksisme, tegen seksistische pesterijen en geweld op school, in de bedrijven, op straat, tegen partnergeweld waarvan zoveel vrouwen het slachtoffer zijn, tegen de lage lonen en slechte arbeidsvoorwaarden die vrouwen arm en/of afhankelijk maken. We vechten ervoor dat de samenleving als geheel de taak op zich neemt diensten en zorg uit te werken om het onbetaalde sociale werk van vrouwen van hun rug te nemen.

Onze bondgenoten in de

strijd tegen seksisme en voor de emancipatie van de vrouw zijn zij die samen met ons het gevecht aangaan tegen de besparingspolitiek die de levens- en arbeidsvoorwaarden ondermijnen van de meerderheid van vrouwen (en van mannen ook trouwens), en tegen het kapitalistische systeem dat al die voorwaarden in stand houdt die vrouwenemancipatie tegenhouden, evenals de emancipatie van alle ondergewaardeerde en onderdrukte groepen in de maatschappij. Het is door aan de eenheid te bouwen van alle werkenden – mannen en vrouwen, jong of minder jong, met of zonder werk, Belg of migrant, LGBT of hetero, etc – dat we overwinningen kunnen boeken in de verdediging van onze verworvenheden en in het afdwingen van nieuwe stappen vooruit. Samen kunnen we eraan bijdragen om de leiding van de vrouwenbeweging uit de handen te houden van de Hillary Clintons, de Theresa Mays en de Gwendolyn Ruttens van deze wereld, vrouwelijke politici die met handen en voeten gebonden zijn aan het besparingsbeleid en de neoliberale politiek die vrouwen bedreigen.

In deze brochure vind je onze benadering betreffende de campagnes die we voeren en willen voeren, alsook ons programma. Dit laatste kwam niet uit de lucht vallen: ROSA is een initiatief van Linkse Socialistische Partij en Actief Linkse Studenten.

Aarzel niet om contact met ons op te nemen:

- als je een campagne wil organiseren tegen seksisme en discriminatie
- als je een actie wil voeren
- als je een discussie wil over onze benadering en programma.

Contact :

Vlaanderen : 0484 36 77 01 (Aïsha)

Brussel : 0486 30 18 91 (Marisa)

Wallonië : 0474 35 30 36 (Emily)

WAARVOOR STAAT DE ROSA CAMPAGNE?

Reageer Tegen Onderdrukking, Seksisme en Asociaal Beleid

Met ROSA willen we acties, evenementen en campagnes organiseren tegen seksisme en het systeem dat seksisme voortbrengt. ROSA werd opgericht door de Linkse Socialistische Partij (LSP) en Actief Linkse Studenten (ALS), maar wil in de eerste plaats een strijdinstrument zijn dat openstaat voor iedereen die die boodschap uitdraagt en actief wenst te zijn in de strijd.

De naam van deze nationale campagne refereert naar Rosa Luxemburg, een Duitse socialiste, theoreticus en activiste, uit het begin van de 20ste eeuw, die in 1919 vermoord werd omwille van haar revolutionaire politieke ideeën. De naam refereert eveneens naar Rosa Parks, de bekende Afro-Amerikaanse militante die weigerde haar plaats in de bus af te staan aan een blanke. Dit was

het startschot voor de boycot van de apartheid op de bussen in Montgomery en de bredere burgerrechtenbeweging.

ROSA WIL DEEL UITMAKEN VAN DE OPBOUW VAN EEN EGALITAIRE EN SOLIDAIRE WERELD; een samenleving die zich baseert op de noden van de meerderheid en die een einde maakt aan de materiële condities die aan de basis liggen van uitbuiting en discriminatie.

ROSA WIL DEEL UITMAKEN VAN DE OPBOUW EN ONTWIKKELING VAN VOLGENDE CAMPAGNES:

- **Strijd tegen het besparingsbeleid.** Wij streven naar de opbouw van een sterke sociale beweging van (toekomstige) werkenden (en werkzoekenden). De betrokkenheid van vrouwen in die bewegingen is cruciaal voor de opbouw van een brede en eengemaakte beweging en laat toe om er ook specifieke vrouweneisen in op te nemen.

- **Syndicalisering,** inclusief in de meest preciaire sectoren (interim, ...) waarin heel wat vrouwen werken. Het zijn de syndicale bewegingen die de meeste vrouwen samenbrengen in strijd. We mogen het potentieel van de vakbond in de strijd tegen de specifieke onderdrukking van vrouwen niet onderschatten. We pleiten voor de versterking van vrouwencommissies binnen de vakbonden als instrument om meer vrouwen te betrekken (door na te denken op welke momenten van de dag vergaderd kan worden, over baby-sitting) en de discussie te bevorderen over specifieke problemen of kwesties die vrouwen aanbelangen.

- **Informatieverstrekking en actie tegen intimidatie, geweld en verkrachtingscultuur** op de werkvloer, in scholen, universiteiten en binnen het gezin.

- **Verdediging van het recht op abortus** (in België en in het buitenland) **maar ook van het recht op het hebben van kinderen zonder daarbij te verarmen.** We streven naar de opbouw van een pro-keuze beweging die een programma voor een echte vrije keuze voor vrouwen verdedigt.

- **Informatieverstrekking en acties tegen alle vormen van uitbuiting en discriminatie.** We streven naar de opbouw van een eengemaakte strijd van de verschillende onderdrukte en uitgebuite groepen tegen het kapitalistische systeem.

- **Solidariteit met de vrouwen zonder papieren en met de vrouwenbewegingen overal ter wereld.**

WAT IS HET PROGRAMMA VAN ROSA?

In het kort:

1. STRIJDEN TEGEN DAGDAGELIJKS SEKSISTISCH GEWELD. MIJN LICHAAM, MIJN KEUZE, MIJN VRIJHEID!

- Vrouwen zijn geen objecten. Stop de vermarkting van het vrouwenlichaam.
- Voor het recht om zich te kleden zoals men wil zonder daarbij lastig gevallen te worden.
- Voor een reële keuze: verdedig het recht op abortus én het recht om kinderen te krijgen zonder daarbij te verarmen.
- Voor toegankelijke, gratis en kwaliteitsvolle anticonceptie voor iedereen.
- Voor vluchthuizen voor eenieder die het nodig heeft, zij het vrouwen, hun familie of LGBT's.

2. STOP DE WERKONZEKERHEID EN DE HYPERFLEXIBILITEIT. VOOR EEN COLLECTIEVE ARBEIDSDUURVERMINDERING!

- Voor een 30-urenweek, zonder loonverlies, met bijkomende aanwervingen en een daling van het werkritme.
- Laten we strijden voor:
 - lonen en uitkeringen die ons in staat stellen een degelijk leven te leiden.
 - een herwaardering en individualisering van het recht op een werkloosheidsuitkering en leefloon.
 - werkuren die compatibel zijn met een gezin en met vrije tijd.
 - uitgebreid ouderschapsverlof met behoud van loon voor zowel moeders als vaders.
 - kinderbijslag die de werkelijke kost van kinderen dekt.
- Voor een versterkte betrokkenheid van vrouwen in de sociale en syndicale strijdbewegingen.

3. DE SAMENLEVING HEEFT EEN COLLECTIEVE ROL TE SPELEN IN DE PERSONENZORG. NEEN AAN DE DUBBELE DAGTAAK VAN VROUWEN!

- Stop de besparingen en de ontmanteling van de openbare diensten.
- Voor een massaal investeringsplan in toegankelijke, gratis en kwaliteitsvolle openbare diensten: sociale huisvesting, kinderopvang, scholen, ziekenhuizen, rusthuizen, vluchthuizen, opvangthuizen voor mensen met een beperking of mensen die er nood aan hebben etc.
- Voor openbare diensten die de huishoudelijke taken van gezinnen overnemen: was-ateliers, strijk-ateliers, poetsdiensten, maaltijdvoorzieningen met verse en kwaliteitsvolle maaltijden op de werkvloer, op de scholen en in de woonwijken.
- Al die diensten moeten hun personeel degelijke lonen en werkomstandigheden bieden!

4. LATEN WE STRIJDEN TEGEN ALLE VORMEN VAN DISCRIMINATIE. ALLES WAT ONS VERDEELT, VERZWAKT ONS.

- Tegen het instrumentaliseren van het feminisme om een racistische en homofobe politiek en propaganda te voeren. Enkel de bazen en hun politici hebben er baat dat de slachtoffers van hun beleid verdeeld zijn.
- Voor een eengemaakte strijd tegen de besparingen en alle discriminaties.
- Voor het recht op het dragen van de hoofddoek, voor het recht om dat niet te doen.
- Er bestaat geen kapitalisme zonder seksisme, racisme, homofobie, transfobie,... Voor de eenheid van mannen en vrouwen, werkenden en jongeren, allochtoon en autochtoon, etc. tegen dit systeem dat enkel de belangen van een kleine minderheid van superrijken dient.

5. VROUWEN ZIJN DE EERSTE SLACHTOFFERS VAN TERREUR EN OORLOG. VOOR INTERNATIONALE SOLIDARITEITSACTIES!

- Laten we strijden tegen:
 - de extreme uitbuiting door multinationals in de neokoloniale wereld;
 - de imperialistische oorlogen die enkel de belangen van de heersende klasse dienen en tegen verkrachting als oorlogswapen om de samenleving te fragmenteren en een klimaat van terreur te installeren.
 - het terrorisme en het religieus fundamentalisme, alsook de armoede en de wanhoop waarop ze gebaseerd zijn.
- Vrouwen zonder papieren zijn onderworpen aan de meest extreme vorm van uitbuiting. Voor een regularisatie van alle mensen zonder papieren.

6. GEEN EMANCIPATIE VAN DE VROUW ZONDER SOCIALISME. GEEN SOCIALISME ZONDER DE EMANCIPATIE VAN DE VROUW!

- Voor een samenleving waarin de productie gericht is op de noden van de bevolking in plaats van op de winsten van een kleine minderheid. Voor de nationalisering van de sleutelsectoren van de economie, onder arbeiderscontrole en –beheer.
- Voor de betrokkenheid van zoveel mogelijk mannen en vrouwen in het democratisch beheer van de samenleving door de collectivisering van de sleutelsectoren van de economie.

HET PROGRAMMA VAN ROSA

1. STRIJDEN TEGEN DAGDAGELIJKS SEKSISTISCH GEWELD MIJN LICHAAM, MIJN KEUZE, MIJN VRIJHEID!

Afgelopen decennia bestond het officiële discours eruit - althans in het Westen - te stellen dat de ongelijkheid tussen mannen en vrouwen tot het verleden behoorde en dat er enkel nog werk moest gemaakt worden van de laatste details. Vandaag wordt dit idee stevast weerlegd. Alledaags seksisme wordt vandaag breed besproken in de samenleving. In België werd de discussie aangewakkerd door verschillende campagnes op sociale media, waarbij slachtoffers van seksueel geweld aan het woord kwamen.

Elders in de wereld, laaide niet enkel de discussie op, maar ook de strijdbeweging. In India en Turkije, en recent ook in Argentinië, zagen we massabewegingen ontstaan tegen geweld ten opzichte van vrouwen. We hebben overal strijdbewegingen nodig om seksisme aan te kaarten, de strijd aan te gaan tegen geweld en de situatie te verbeteren.

ROSA roept op tot acties die reageren tegen elke nieuwe aanval op het zelfbeschikkingsrecht van vrouwen maar ook tot campagnes

in woonwijken, op de werkvloer en in scholen om het dagdagelijks seksisme en het geweld dat eruit voortvloeit aan te kaarten. Seksistisch geweld is echter geen geïsoleerd gegeven. Het is gelinkt aan het kapitalistische systeem dat seksisme gebruikt om de winsten te maximaliseren en de werknemers te verdelen. Het is om die reden dat ROSA stelt dat de strijd tegen seksisme verbonden is met de strijd tegen het kapitalisme.

Vrouwen zijn geen objecten. Stop het gebruik van vrouwenlichamen in reclameboodschappen.

Het dagelijkse seksisme wordt gevoed door de commercialisering van het vrouwenlichaam dat gebruikt wordt om de winsten van een kleine minderheid te maximaliseren. Het kapitalisme maakt van het vrouwenlichaam een belangrijke bron van inkomsten. En door een ideaalbeeld van het vrouwenlichaam naar voor te schuiven doorheen reclame,

filmindustrie, mode, ... creëerde het kapitalisme geheel nieuwe, hyperwinstgevende markten zoals de plastische chirurgie, de cosmetica industrie, nieuwe dieetmarkten, pornografie. Dit alles legt een vertekend beeld op van hoe een vrouwenlichaam er zou moeten uitzien en creëert een negatief zelfbeeld: in het Verenigd Koninkrijk vinden maar liefst 5 op 6 zesjarige meisjes zichzelf te dik.

De aanvallen van de regeringen op de lonen, de uitkeringen en de sociale sector beletten slachtoffers van geweld ervan een uitweg te vinden. Wij eisen een herfinanciering van hulpdiensten aan slachtoffers en een halt aan de 'blame the victim'-politiek.

Op straat, op het internet, op de werkvloer alsook andere publieke ruimtes is intimidatie nog erg aanwezig. Volgens een schatting van Amnesty International uit 2014 werden in België 1 op 4 vrouwen ooit lastiggevallen op straat. Volgens een Sensoa-enquête uit 2011 kreeg 1 op 3 Belgische leerlingen te maken met seksuele intimidatie op school.

We zagen ook het ontstaan van de 'verkrachtingscultuur.' Door naakte vrouwen te koppelen aan de verkoop van auto's of door groepsverkrachting weer te geven in reclameboodschappen (Dolce & Gabbana!) worden vrouwen voorgesteld als handelswaren: men dient er enkel nog een prijs op te plakken! In België werd 1 op 10 minderjarige vrouwen reeds slachtoffer van verkrachting of poging tot verkrachting en slecht

één derde ervan kan er met iemand over praten¹.

Volgens politierapporten vonden in 2013 3073 verkrachtingen plaats en 3561 zedenschennissen. Dit komt neer op een gemiddelde van 8 verkrachtingen en 9 zedenschennissen per dag. Bij niet minder dan de helft van deze voorvallen zijn minderjarigen betrokken. Naar schatting dienen 9 op de 10 slachtoffers geen klacht in. In de zeldzame gevallen waarbij de dader bekend is, wordt het slachtoffer nog vaak met de vinger gewezen: kledij, gedrag, ... worden aangeduid als de aanleiding voor intimidatie of verkrachting.

Dit legt de tegenstellingen van het systeem bloot. Enerzijds is het beeld van de welwillende, sexy vrouw alomtegenwoordig, anderzijds worden slachtoffers van aanrandingen nog steeds verantwoordelijk gehouden omwille van hun kledij of gedrag.

De economische crisis en de opmars van reactionaire ideeën zetten het recht op abortus op de helling en pro-lifebewegingen steken de kop op (ook in België). We kunnen dit niet onbeantwoord laten. Wij eisen een reële keuze voor vrouwen door het recht op abortus te verdedigen maar ook het recht op het krijgen van kinderen zonder daarbij armer te worden.

Wij eisen dat het recht op abortus erkend wordt en toegankelijk is voor alle vrouwen die er nood aan hebben. En dit overal ter wereld. Het verbod op het recht op abortus brengt doden met zich mee: elk jaar sterven 47.000 vrouwen ten gevolge van clandestiene abortus.

Het recht op abortus komt onder druk te staan, zowel door ideologische campagnes

van de zogenaamde pro-life, als door de besparingspolitiek die over ter wereld de toegang tot voorbehoedsmiddelen en de toegang tot veilige abortus bemoeilijkt.

In Ierland werd met de campagne 'Repeal the 8th' een nieuwe strijdbeweging voor het recht op abortus gestart. Repeal the 8th streeft ernaar om het verbod op abortus uit de grondwet te bannen. In Spanje, en recenter ook in Polen, hebben massale vrouwenbewegingen aanvallen van conservatieve regeringen op het recht op abortus kunnen tegenhouden. Hoewel het recht op abortus in Polen reeds erg beperkt is, probeerden reactionaire krachten nog verder te gaan. Massabetogingen waar meer dan 140.000 mensen aan deelnamen, gevolgd door een staking, konden deze aanvallen stoppen en het recht op abortus verdedigen.

DE EISEN VAN ROSA

- Vrouwen zijn geen objecten. Stop de vermarkting van het lichaam.
- Het recht om zich te kleden zoals men wil, zonder daarbij lastiggevallen te worden.
- Een reële keuze: verdedig het recht op abortus en het recht op het krijgen van kinderen zonder daarbij te verarmen.
- Gratis en kwaliteitsvolle voorbehoedsmiddelen die voor iedereen toegankelijk zijn.
- Vluchthuizen voor eenieder die het nodig heeft, vrouwen, mannen, holebi's en hun gezin.

1. Fédération des centres de planning familial. « Les abus sexuels entre et sur mineurs ». Beschikbaar op : <<http://www.planningsfps.be/activites/Violences-sexuelles/Le-viol/Les-abus-sexuels-sur-mineurs/Pages/default.aspx>> (geconsulteerd op 16.01.2017).

2. STOP WERKONZEKERHEID EN HYPERFLEXIBILITEIT. VOOR EEN COLLECTIEVE ARBEIDSDUURVERMINDERING!

Une Het patronaat en de Belgische regeringen voeren een waarachtige oorlog tegen de arbeids- en levensomstandigheden van de meerderheid van de bevolking. Vrouwen worden erg hard geraakt door hun aanvallen. Het is dus zeer duidelijk dat de strijd voor vrouwenrechten intiem verbonden is met de algemene arbeidersstrijd. Als de arbeidersbeweging er niet in slaagt om de besparingstrein van richting te doen veranderen, zullen arbeids- en levensomstandigheden verder verslechteren en zullen de kwetsbaarste lagen op de arbeidsmarkt – waaronder de vrouwen – de effecten ervan het hardst voelen.

Het precairder worden van werk voor vrouwen is in het bijzonder alarmerend en zal zich enkel verderzetten met de algemene annualisering van de arbeidsduur, het afschaffen van extra loon voor overuren van deeltijdse werknemers of het interimwerk van onbepaalde duur. Dan spreken we nog niet over de aanvallen tegen de openbare diensten en het niet vervangen van grote aantallen ambtenaren – een sector waarin vrouwen sterk vertegenwoordigd zijn – die de situatie van vrouwen op de arbeidsmarkt nog verder zullen aantasten.

De desintegratie van de zorgsector en de publieke sector door de opeenvolgende aanvallen van de verschillende regeringen brengt de zorg voor kinderen, ouderen, mensen met een handicap, ... terug bij de gezinnen, en dan vooral de vrouwen. Deze situatie verplicht vele vrouwen ertoe om deeltijds te werken, waardoor het niet mogelijk is economische onafhankelijkheid op te bouwen (43% van de vrouwen met een inkomen uit loonarbeid werkt deeltijds, tegenover 7,8%

van de mannen – Solidaris). Het huidige idee van een voltijdse job als 38-urige werkweek (wat nog naar 45 uren gebracht kan worden als gevolg van de laatste aanvallen van de regering) laat geen combinatie van werk, gezin en vrije tijd toe. De meeste vrouwen raken nooit aan een volledige loopbaan en dragen daar ook na hun pensioen de gevolgen van.

Daarom roept ROSA op om de actieve aanwezigheid van vrouwen in de sociale en syndicale strijdbewegingen en in de vakbonden te versterken. Wij roepen op tot campagnes om de syndicalisatiegraad te verhogen in sectoren die vandaag weinig georganiseerd zijn. Zij die in deze sectoren werken, hebben er groot belang bij om zich aan te sluiten bij de talloze strijdbare syndicale militanten in hun strijd tegen de aanvallen van het patronaat en de regering, en om ook intern druk uit te oefenen op de vakbondsleidingen om tot een echte opbouw van vastberaden strijdbewegingen te komen op een hele reeks terreinen (tegen de hyperflexibiliteit en de te hoge werkdruk, voor een herwaardering van de lonen, ...).

Michel en zijn vrienden willen ons laten werken tot we erbij neervallen en dit terwijl talloze mensen zonder job zitten. Laat ons daartegen ingaan door een verdeling van het beschikbare werk te eisen door middel van een collectieve arbeidsduurvermindering met bijkomende aanwervingen, zonder loonverlies en met een vermindering van het werkritme!

Is dit onmogelijk te behalen? Dat zei men ook toen de arbeidersklasse voor de

achturedagvocht. Langer werken, meer uren per week, met een zwaarder werkritme en loonstop, ... dat is het antwoord van het patronaat en haar politici op het tewerkstellingsprobleem en de economische crisis. De gevolgen zijn rampzalig: begin 2015 waren er ongeveer 600.000 werklozen¹ zonder bruggepensioneerden, OCMW-uitkeringstrekkers, geschrapt, ... mee te tellen), meer dan 1 op de 4 werkenden in België lijden onder te zware stress op het werk², een groeiend aantal burn-outs, ... De gevallen van depressie en burn-out zijn bijna verdrievoudigd: tussen 2007 en 2014 spreken we over een evolutie van 29.112 naar 83.155 gevallen per jaar³.

De populariteit van individuele oplossingen zoals deeltijds werken, tijdskrediet, thematische verloven, of ook de eindeloopbaanformules, toont aan dat werkenden het kalmer aan willen doen. Vandaag bedraagt het gemiddelde aantal gepresteerde uren 31 per week (en zelfs 28 als we de wettelijk verplichte vakantiedagen niet meetellen, volgens een studie van het Sociaal Secretariaat Partena en het UWE), maar dit cijfer wordt bereikt door de vele verplicht deeltijds werkenden die ook maar een deeltijds salaris ontvangen. De 30-urenweek zou ervoor zorgen dat zij die werken dat minder lang kunnen doen en over meer tijd zouden beschikken om hun gezinsleven en vrije tijd in te vullen, terwijl er ook nog eens jobs zouden gecreëerd worden voor zij die er geen hebben.

Laat ons strijden voor de 30-urenweek om degelijk betaald werk te kunnen combineren met een gezinsleven en vrije tijd.

Aangezien onze openbare diensten onder zeer ernstige besparingen te lijden hebben, zullen vrouwen – reeds zwaar getroffen door het verlies aan jobs in deze sector waarin zij sterk vertegenwoordigd zijn – het groeiende schrijnende gebrek aan opvangstructuren voor kinderen en ouderen moeten blijven compenseren. Dat vermindert de mogelijkheid om te ontsnappen aan onzeker, laagbetaald en deeltijds werk nog meer, aangezien ze vaak verplicht zullen zijn om de zorgen voor hun familie op zich te nemen. Zo worden ze in een staat van economische afhankelijkheid gehouden. De mogelijkheden tot arbeidsduurvermindering voor het opnemen van een pensioen (tijdskrediet), worden ook steeds zeldzamer, hoewel een groot aantal mensen werkloos is.

Als antwoord op deze vaststelling lanceerde FEMMA (de vrouwenbeweging van de Christelijke arbeidersbeweging) in september 2014 het voorstel van een algemene arbeidsduurvermindering tot 30 uur per week. Dit voorstel wordt gezien als een middel om het werk zonder inkomen te herwaarderen (huishoudelijk werk, opvoeding van de kinderen, verzorging van ouderen, ...) en de gelijkheid tussen de seksen te stimuleren. Met de 30-urenweek als nieuwe norm voor iedereen, zouden veel vrouwen wel voltijds werken en dezelfde rechten opbouwen als mannen. Aan deze eis – die we steunen – voegen we het behoud van loon en bijkomende aanwervingen toe, om een verhoging van de koopkracht en een vermindering van de werkdruk mogelijk te maken.

Tegenover de frontale aanvallen op onze koopkracht, eisen wij een degelijk minimumloon van €15 per uur, geïnspireerd op de strijdbeweging die zich in deze zin ontwikkelt in de Verenigde Staten, evenals

een herwaardering van de uitkeringen.

De productiviteit van de Belgische arbeiders blijft erop vooruitgaan, maar ze plukken er de vruchten niet van. In werkelijkheid blijft het deel van de lonen in de toegevoegde waarde maar dalen, terwijl het gedeelte van dividenden en subsidies aan bedrijven onophoudelijk toeneemt. Met de huidige herziening van de wet van 1996 inzake concurrentiekracht (een wet die een marge voorziet voor het verhogen van de lonen zonder indexatie en baremische verhogingen) gaan we die tendens niet keren. Deze wet zal de loonmatiging institutionaliseren en kan ons doen vrezen voor nieuwe indexsprongen. Vandaar dat het armoederisico van jaar tot jaar blijft groeien. Volgens een rapport van het Instituut voor Duurzame Ontwikkeling uit 2015 is het armoederisico toegenomen tot 35% voor éénoudergezinnen en tot 15% voor de globale bevolking. Vrouwen zijn goed voor 83% van de éénoudergezinnen.

De strijd die in Seattle gevoerd werd en in 2014 een minimumloon van 15 dollar per uur won, is een te volgen voorbeeld. Dit toont eens te meer aan dat strijd loont! In België zou 15€/uur voor een voltijds werkende neerkomen op €2.565 bruto maandloon, ofwel €1.650 netto voor een individuele werkende. In 2012 verdiende 40% van de Belgische werkenden minder dan dit bedrag, vooral in sectoren als de schoonmaak, de verkoop, de

horeca of de textielindustrie⁴. De laagste salarissen vinden we voornamelijk terug bij jongeren, laaggeschoolde arbeiders en vrouwen: meer dan 70% van de werkenden in de laag van de 10% laagste lonen (minder dan €1.967 per maand), zijn vrouwen⁵!

Wij eisen een herwaardering van de uitkeringen en een individualisering van de rechten op werkloosheidsuitkeringen en leeflonen.

Vrouwen zijn de voornaamste slachtoffers van de jacht op werklozen die wild om zich heen slaat. In januari 2015 werden de eerste werkloosheidsuitkeringen geschrapt en ze hebben voornamelijk vrouwen getroffen (2/3 van de geschrapte of geweigerde mensen waren vrouwen, waarvan de helft alleenstaand met kinderen, volgens het vrouwenbureau van het ABVV). De aanvullende 'inkomensgarantie' is geschrapt voor sommige deeltijds werkenden, net als sommige tijdskredietformules die gebruikt worden om privé- en beroepsleven te verzoenen. Deze mensen zijn niet langer verzekerd van een vervangingsuitkering door het OCMW in geval van inkomensverlies en het geldt niet langer als gelijkgestelde periode voor het pensioen.

Meer dan de helft van de gepensioneerde vrouwen ontvangt minder dan €1.000 per maand (58% van de vrouwen

tegenover 32% van de mannen – CSC⁶). Bovendien gebruikt het patronaat de positie van vrouwen om precair werk voor iedereen te veralgemenen.

Wij eisen kindergeld ter hoogte van de werkelijke kosten van het opvoeden van een kind, maar eveneens kwaliteitsvolle en gratis openbare diensten die voor iedereen toegankelijk zijn.

De recente regionalisering van de gezinsuitkeringen is doorgevoerd zonder middelen over te dragen. We moeten vaststellen dat de hervorming voorzien voor 2019 tot ravages zal leiden, voornamelijk onder weeskinderen, uit welk gewest ze ook komen. Dit alles terwijl de armoedegraad onder kinderen één van de hoogste van Europa is. Volgens Solidaris bedraagt deze 30% en in Brussel zelfs 40%.

Wij eisen een uitbreiding van het ouderschapsverlof met loonbehoud voor beide ouders.

Vandaag zijn de periodes van ouderschapsverlof beperkt tot een strikt minimum en veroorzaken ze een ernstig verlies aan koopkracht en dat terwijl het gebrek aan opvangstructuren voor jonge kinderen schrijnend is. Vrouwen draaien het vaakst op voor de kosten van deze ellende, waarbij ze bijna systematisch hun loon opofferen, dat vaak minder hoog is en dus nog steeds als aanvullend loon wordt gezien. Deze situatie houdt de loonkloof tussen mannen en vrouwen in stand en brengt vrouwen zeer vaak in een positie van economische afhankelijkheid of duwt hen in de armoede.

DE EISEN VAN ROSA

- We eisen de 30-urenweek zonder loonverlies, met bijkomende aanwervingen en vermindering van het werkritme.
- We vechten voor
 - Lonen en uitkeringen die een degelijk leven voor iedereen mogelijk maken.
 - Werkuren die verenigbaar zijn met een gezinsleven en vrijetijdsbesteding.
 - Uitbreiding van het ouderschapsverlof met loonbehoud, voor moeders en vaders.
 - Een herwaardering en individualisering van het recht op werkloosheids- en vervangingsuitkeringen (weg met het statuut van samenwonende).
 - Kindergeld dat de reële kosten van de opvoeding van een kind dekt.
- We nemen deel aan de versterking van de betrokkenheid van vrouwen in sociale en syndicale strijd.

1. FGTB (2015). « Chiffres de l'ONEm corrigés – mars 2015 - Le chômage ne diminue pas, il augmente ». Beschikbaar op : <http://www.fgtb.be/-/chiffres-de-l-onem-corriges-mars-2015-le-chomage-ne-diminue-pas-il-augmente-> (geconsulteerd op 16/01/2017).

2. SD Worx (2015). « Plus d'un quart des travailleurs belges subit trop de stress au travail » Beschikbaar op : <http://www.sdworx.be/fr-be/sd-worx-r-d/publications/communiqués-presse/2015-06-23-quart-travailleurs-stress> (geconsulteerd op 16/01/2017).

3. RTBF (2015). « Le nombre de dépression et de burn-out ne cesse d'augmenter en Belgique ». Beschikbaar op : https://www.rtbf.be/info/societe/detail_le-nombre-de-depressions-et-de-burn-out-ne-cesse-d-augmenter-en-belgique?id=9166141 (geconsulteerd op 16/01/2017).

4. SPF Economie PME, Classes moyennes et Energie (2012). « Quel salaire pour quel travail ? » Beschikbaar op : http://statbel.fgov.be/fr/binaries/SES%202010_Loon%20naar%20werken_FR_tcm326-206807.pdf (geconsulteerd op 16/01/2017).

5. DESCHACHT Nick, BAERTS Anneleen, GUERRY Marie-Anne, « De Loonkloof en het Glazen Plafond in België », Vrije Universiteit Brussel, april 2009. Beschikbaar op : <http://mosi.vub.ac.be/papers/DeschachtBeartsGuerryMOSI38.pdf> (geconsulteerd op 16/01/2017).

6. CSC. « Si nous pensions aux femmes ». Beschikbaar op : <https://www.csc-en-ligne.be/csc-en-ligne/Actualite/nouvelles/pensions-femmes.html> (geconsulteerd op 16/01/2016).

3. De maatschappij moet een collectieve rol spelen in de personenzorg. Neen aan de dubbele dagtaak van de vrouw!

“Het werk van een vrouw is nooit af.” Deze spreuk verwijst naar het feit dat voor de meerderheid van de vrouwen, en zeker zij die kinderen hebben, de werkdag nog niet voorbij is wanneer ze thuiskomen. Ze hebben nog heel wat taken te doen, maar dan onbetaald.

De meerderheid van het onbetaalde werk in de wereld wordt gedaan door vrouwen. De huishoudelijke taken en de personenzorg vertegenwoordigen 80% van dit onbetaald werk. Omgerekend in geldwaarde is dit ongeveer een derde van het BBP van de lidstaten van de OESO¹.

In België (gegevens van 2005 van de OESO²) is het onbetaalde werk goed voor 56% van de totale arbeidstijd van vrouwen (245 min/dag) en 36% (151 min/dag) bij de mannen. Omgekeerd worden vrouwen dus betaald voor 44% van de totale arbeidsduur en mannen voor 64%. Dit is een van de voornaamste oorzaken van de loonkloof: om de beste lonen te hebben, moet je het werk voortdurend voor al de rest kunnen stellen. Dit verklaart ook de omgekeerde ontwikkeling van het loonniveau bij mannen en vrouwen met of zonder kinderen. Terwijl de loonkloof zeer klein is tussen jonge mannen en vrouwen zonder kinderen, verandert dit zodra er kinderen zijn: het loon van de vrouwen daalt en het loon van de mannen stijgt.

ROSA pleit voor een collectivisering van de huishoudelijke taken, door te strijden voor een herinvestering in openbare diensten waardoor diensten betaalbaar en kwaliteitsvol zouden zijn. Dit is een bijkomende reden om te vechten tegen de besparingen die de regering oplegt en tegen de systematische ontmanteling

van alle openbare diensten. Volgens ons moet de gecreëerde rijkdom niet de belangen van een minderheid dienen, maar een massaal investeringsplan financieren om de openbare diensten toegankelijk, gratis en kwaliteitsvol te maken: sociale woningen, kinderopvang, scholen, ziekenhuizen, rusthuizen, vluchthuizen, opvangcentra voor mensen met een handicap of zij die er nood aan hebben,...

Om een antwoord te bieden aan de dubbele dagtaak willen sommigen ons laten geloven dat de oplossing voornamelijk bestaat uit een betere taakverdeling tussen man en vrouw. Diezelfde personen – politici en werkgevers – vallen de sociale verworvenheden en de openbare diensten aan die ons (deels) toestaan werk, gezinsleven en vrije tijd te combineren. Laten we strijden tegen het besparingsbeleid op alle niveaus.

De politici – en vooral de politica zoals Liesbeth Homans (N-VA) of Monica De Coninck (SP.a) – zeggen dat het om een individuele keuze van vrouwen gaat. Ze stellen zich op

een hypocriete wijze voor als ‘feministen.’ Vrouwen moeten volgens hen de ‘ambitie’ hebben om ‘iets te doen met hun leven.’ Diezelfde politici en hun partijen voeren tegelijkertijd een oorlog tegen de openbare diensten en de gezondheidszorg, terwijl deze sectoren ervoor gezorgd hebben dat vrouwen kunnen gaan werken dankzij een maatschappelijke organisatie van de zogenaamd huishoudelijke taken.

Het is een politieke keuze. Voor de schoolplicht werd ingevoerd – verworven via strijd door de arbeidersbeweging – was het ook een huishoudelijke taak om kinderen de hele dag te verzorgen en op te voeden. Strijdgolven hebben telkens tot een vermindering van het onbetaalde werk van vrouwen geleid door het afdwingen van nieuwe openbare diensten. Maar we zijn sinds jaren getuige van een ontmanteling van al deze structuren: openbare diensten, gezondheidszorg, personenzorg, onderwijs. En de huidige regering heeft het proces versneld.

We hebben een actieplan nodig om deze regering te stoppen, zoals het actieplan van de vakbonden dat begin september 2014 begon en uitmondde in de

fenomenale algemene staking van 15 december 2014. Vrouwen hebben er alle belang bij hun collega's te vervolgen om deel te nemen aan de opbouw van deze bewegingen om jobs, arbeidsomstandigheden en openbare diensten te verdedigen.

De rijkdom is aanwezig, maar is in handen van een minderheid terwijl we ermee aan de behoeften van de meerderheid zouden kunnen voldoen. Laten we strijden voor een massaal herinvesteringsplan in de openbare diensten en hiervoor de nationalisatie van de financiële sector en de sleutelsectoren van de economie eisen.

Wachlijsten voor kinderopvang, geen plaats op school voor alle kinderen van twee en een half jaar, minder lang in het ziekenhuis verblijven, langer thuis blijven als bejaarde,

... Het zijn maar enkele van de vaak voorkomende problemen waarmee gezinnen geconfronteerd worden. Hierdoor moeten gezinnen taken op zich nemen die voorheen de verantwoordelijkheid van de maatschappij waren. Deze politiek van tegenhervormingen ontwikkelt zich, aan verschillende snelheden, sinds het begin van de jaren 1980. Vandaag uit zich dit in schreeuwende gebreken en tekorten die elke dag menselijke drama's creëren.

Om de verschillende taken collectief te dragen, moeten er voldoende instellingen zijn, maar de diensten moeten ook betaalbaar en kwaliteitsvol zijn. Dit vereist dat er geen delen van de openbare diensten verkocht worden aan de privésector, die systematisch de prijzen opdrijft om de winstmarges te kunnen verhogen. En dit vereist ook dat er voldoende werknemers zijn, met correcte lonen en goede arbeidscondities om de kwaliteit van de openbare diensten te verzekeren.

De rijkdom bestaat om betaalbare en kwaliteitsvolle openbare diensten te kunnen uitbouwen. Maar we moeten het geld zoeken waar het zit. En dat is niet bij de werklozen, de ambtenaren of de zieken. Door schandalen als 'Panama Papers' of 'LuxLeaks' of de wel zeer zachte Belgische fiscaliteit voor de grote vermogens, de grote bedrijven en multinationals, eisen steeds meer werknemers een meer rechtvaardige fiscaliteit. We steunen dit idee natuurlijk, maar we denken dat dit niet volstaat. We koppelen er de eis aan van nationalisatie onder controle van de werknemers en de collectivisering van de sleutelsectoren van de economie (waaronder de financiële sector) om kapitaalvlucht te blokkeren en alle technologische en wetenschappelijke mogelijkheden en alle huidige middelen te mobiliseren in het voordeel van allen.

De eisen van ROSA

- Stop de besparingen en de ontmanteling van de openbare diensten.
- Voor een massaal investeringsplan in toegankelijke, gratis en kwaliteitsvolle openbare diensten: sociale huisvesting, kinderopvang, scholen, ziekenhuizen, rusthuizen, vluchthuizen, opvangthuizen voor mensen met een beperking of mensen die er nood aan hebben, etc.
- Voor openbare diensten die de huishoudelijke taken van gezinnen overnemen: was-ateliers, strijk-ateliers, poetsdiensten, maaltijdvoorzieningen met verse en kwaliteitsvolle maaltijden op de werkvloer, op de scholen en in de woonwijken.
- Al die diensten moeten hun personeel degelijke lonen en werkomstandigheden bieden!
- Voor de nationalisering van de sleutelsectoren van de economie (met inbegrip van financiële sector) onder arbeiderscontrole en -beheer.

1. OCDE. « Données de 1998 à 2009 ». Beschikbaar op : <http://stats.oecd.org/> (geconsulteerd op 16/01/2017).

2. OCDE (2013). « Le partage du travail non rémunéré », Panorama des statistiques de l'OCDE 2013, Éditions OCDE, Parijs. Beschikbaar op : <http://dx.doi.org/10.1787/factbook-2013-108-fr> (geconsulteerd op 16/01/2017).

4. LAAT ONS STRIJDEN TEGEN ALLE VORMEN VAN DISCRIMINATIE. ALLES WAT ONS VERDEELT VERZWAKT ONS!

We hadden het al over de verschillende vormen van discriminatie waaronder vrouwen te lijden hebben. Maar vrouwen zijn niet de enige slachtoffers van discriminatie, vooroordelen en geweld. Volgens een onderzoek van de Raad van Europa stijgt het aantal islamofobe daden. Bijna 80% ervan is gericht tegen vrouwen. Er is ook een toename van het aantal homofobe daden. Volgens SOS Homofobie vindt er om de twee dagen een voorval plaats (in Frankrijk in 2014). Ook algemeen racisme is aan een opmars bezig. Dit alles wordt geïllustreerd door de stijgende resultaten van rechts populisme en extreemrechts in peilingen en verkiezingsresultaten (FN in Frankrijk, FPÖ in Oostenrijk etc.).

De afgelopen jaren zagen we hoe verschillende traditionele partijen een zogeheten feministisch standpunt innamen om een racistisch offensief te voeren. Door de moslimgemeenschap en de islam met de vinger te wijzen, willen ze doen geloven dat seksisme niet voorkomt in Westerse landen maar gelinkt is aan een bepaalde cultuur.

Na de seksistische aanvallen tijdens oudejaarsnacht 2015/2016 in Keulen, waren zowel de Europese politieke klasse als de media er als de kippen bij om asielzoekers en vluchtelingen te beschuldigen. In België lanceerde Staatssecretaris voor Asiel en Migratie, Theo Francken (N-VA), het idee van specifieke lessen 'Hoe omgaan met vrouwen' voor asielzoekers. Door migranten met de vinger te wijzen, ontkennen traditionele politici het feit dat seksisme alomtegenwoordig is, overal ter wereld: intimidatie, fysiek geweld op straat en binnen het gezin, moreel geweld, ... Op die manier hoeven ze de besparingspolitiek, die de tweederangspositie van vrouwen in de samenleving en het seksisme in het algemeen versterkt, niet in vraag te stellen.

ROSA roept op tot acties tegen alle vormen van discriminatie (seksisme, racisme, homofobie, transfobie) en streeft actief naar een eengemaakte strijd van jongeren en werkenden. We mogen populistisch rechts en extreemrechts niet de ruimte laten om de bestaande frustraties in de samenleving te gebruiken om een reactionaire politiek te voeren. ROSA roept op tot acties en verzet tegen dergelijke organisaties.

De meerderheid van de bevolking - man/vrouw, Belg/migrant, hetero/LGBT, student/werkende, Waal/Vlaming/Brusselaar, ... - heeft dezelfde belangen: een eerlijke verdeling van de rijkdom die ieder in staat stelt een degelijk leven te leiden en niet enkel een leven dat in dienst staat van de winsten van een kleine minderheid. Om dit te bekomen, hebben we een eengemaakte strijd nodig die de sociale verworvenheden verdedigt ten opzichte van deze regering en haar besparingsbeleid, maar ook

tegen het patronaat dat onze jobs opoffert om hun winsten veilig te stellen. Seksisme met racisme beantwoorden, verdeelt de strijdbeweging en verzwakt onze krachten tegenover discriminaties, besparingen en het kapitalistische systeem dat er de oorzaak van is.

“Verdelen om te heersen,” is een oude slagzin van de politici die de belangen van de 1% rijksten dienen. Neen aan het misbruik van feminisme in het kader van islamofobe en racistische campagnes. We moeten samen strijden tegen alle vormen van discriminatie.

Vaak horen we traditionele partijen stellen dat feminisme deel uitmaakt van 'de Westerse waarden' die verdedigd moeten worden tegen de invloed van andere culturen en religies. Nochtans is seksistisch geweld een wereldwijd fenomeen dat los staat van cultuur of godsdienst: volgens de VN is wereldwijd 1 vrouw op 5 slachtoffer van verkrachting of poging tot verkrachting¹. Volgens het Europees Bureau voor de Grondrechten is meer dan 1 op 5 vrouwen in de Europese Unie (in 2014) slachtoffer van fysiek of seksueel geweld door een partner².

Dit geweld ten aanzien van vrouwen, onder verschillende vormen (seksueel geweld, intimidatie op straat of op het werk, partnergeweld, verkrachting, psychologisch geweld, vernedering, ...) is gelinkt aan het systeem waarin voor vrouwen slechts een tweederangspositie is weggelegd. Bovendien wordt deze positie versterkt door de besparingsmaatregelen die nog meer vrouwen in de armoede en de financiële afhankelijkheid duwen.

De hypocriete houding van de traditionele politici is duidelijk: enerzijds maken ze van migranten de zondebok voor seksisme en seksueel geweld, anderzijds beperken ze het budget voor de opvang en steun aan slachtoffers door te besparen in de sociale sector.

Het is inderdaad gemakkelijk om een reeds onderdrukte groep of gemeenschap te beschuldigen van de problemen in de samenleving, inclusief seksisme. Maar wie is er verantwoordelijk voor het gebrek aan jobs? De vluchtelingen of de CEO's van multinationals die massaontslagen opzetten én de politici die hen bescherming nemen? Wie is verantwoordelijk voor het gebrek aan veiligheid? Jongeren afkomstig uit de immigratie of het structureel gebrek aan investeringen in het onderwijs, het sociaal werk, het buurtwerk, het openbaar vervoer, ... dat georganiseerd worden door alle politici van de traditionele partijen? Wie is verantwoordelijk voor de daling van onze koopkracht? Vrouwen met een hoofddoek of politici die ons verplichten om meer en langer te werken in slechtere omstandigheden terwijl ze onze lonen bevriezen en indexsprongen opleggen?

We laten ons niet beet nemen: de regering-Michel - maar ook de vorige regering-Di Rupo - is niet feministisch. Terwijl ze besparingen organiseren waarvan vrouwen de eerste slachtoffers zijn, verstoppen

ze zich achter zogenaamde progressieve wetten om hun politiek te verantwoorden. De strijd tegen seksisme is verbonden met de eengemaakte strijd tegen besparingen!

Traditionele politici maken gebruik van de woede en de frustraties rond de economische crisis - en het systeem in het algemeen - om reactionaire ideeën naar voor te brengen. Minder en minder mensen hebben toegang tot degelijk en gratis onderwijs, een job met een degelijk loon, een betaalbare woning, ... De gebrekkige toegang tot deze diensten zorgt voor een hevige competitie onder de minder welvarende lagen van de bevolking die zich moeten tevreden stellen met de kruimels die hen worden toegeworpen door de heersende klasse.

De traditionele partijen gaan op zoek naar zondebokken om hun verantwoordelijkheden in deze tekorten te ontlopen. In Frankrijk, waar de regering een nieuwe arbeidswet wou opleggen en geconfronteerd werd met een grote strijdbare beweging, slaagde de regering erin om de aandacht af te leiden door een publiek debat over de boerkinie te lanceren. Naast de kwestie van "openbare orde" en strijd tegen het terrorisme, werden het respect voor vrouwenrechten en de bevordering van het secularisme belangrijke voorwendsels voor het boerkinie-verbod. Deze wetten laten vrouwen echter niet toe te kiezen hoe ze zich al dan niet

kleden. Ze spelen enkel verdeling in de hand.

In Belgische scholen wordt, onder het mom van de strijd tegen sociale druk op meisjes, het hoofddoekenverbod steeds vaker toegepast. Heel wat meisjes dragen de hoofddoek echter vrijwillig, vaak als uiting van hun identiteit. Het hoofddoekenverbod stigmatiseert de moslingemeenschap door alle andere problemen in de samenleving te ontkennen.

Bovendien is het een illusie te denken dat dit verbod de zwakkeren in de samenleving ten goede komt. Het hoofddoekenverbod heeft op geen enkele wijze geleid tot het wegnemen van de sociale druk die bestaat bij sommige (jonge) vrouwen. Ze leidt daarentegen tot een nog groter isolement bij vrouwen die, omwille van het verbod, naar een religieuze school worden gestuurd, of tot thuisonderwijs verplicht worden. We moeten uiteraard strijden tegen iedere verplichting om de hoofddoek te dragen, maar we moeten ons met dezelfde kracht verzetten tegen het verbod ervan. Het is aan de vrouwen om te beslissen wat ze willen dragen en het is aan de samenleving om ervoor te zorgen dat vrouwen werkelijk kunnen kiezen: jobs met degelijk lonen (met of zonder hoofddoek), toegang tot kwaliteitsvol onderwijs, degelijke woningen,...

Zo staat de hele politieke klasse graag in de schijnwerper om 'de rechten van vrouwen te verdedigen' als het over de hoofddoek gaat, maar verdwijnt ze even snel van het toneel wanneer het gaat over het verdedigen van de rechten van vrouwen op goed betaalde jobs, op toegankelijke en kwaliteitsvolle diensten en zorg, op betaalbare woningen, ... Samengevat: op alles wat noodzakelijk is om een onafhankelijk leven op te bouwen waarin geheel eigen keuzes kunnen

worden gemaakt. Het is enkel door samen de strijd aan te gaan tegen de besparingspolitiek dat we de verworvenheden van vrouwen zullen kunnen verdedigen en we er nieuwe kunnen binnenhalen.

#Geen kapitalisme zonder racisme #Geen kapitalisme zonder seksisme

We moeten het systeem aanpakken, niet haar slachtoffers!

Seksisme en seksueel geweld beantwoorden met racisme, biedt geen oplossing. We moeten de strijd voor vrouwenrechten verbinden met de strijd tegen problemen die intrinsiek verbonden zijn aan het kapitalisme en die ons allen raken.

De structurele werkloosheid, de lange wachtlijsten voor sociale woningen, onderwijs dat alsmäär duurder wordt en tegelijk in kwaliteit inboet, de voedselbanken die 'een groot succes' kennen, de klimaatopwarming,...

Wij willen komaf maken met seksisme en racisme, maar dit zal enkel mogelijk zijn met een programma dat erop gericht is een andere samenleving op te bouwen. Een samenleving die gebaseerd is op de noden en mogelijkheden van de meerderheid en niet op de winsten van een kleine minderheid. Dit vraagt om een collectieve strijd, zonder onderscheid in afkomst, geslacht, seksuele geaardheid of religie. Racisme en seksisme verdelen en verzwakken ons in de strijd voor een andere samenleving.

De eisen van ROSA

- Tegen het misbruik van feminisme in het kader van islamofobe en racistische campagnes. Enkel het patronaat en haar politici hebben er baat bij dat hun slachtoffers verdeeld worden.
- Voor het recht op het dragen van een hoofddoek, maar ook het recht om er geen te dragen.
- Voor een eengemaakte strijd tegen de besparingen en tegen elke vorm van discriminatie.
- Geen kapitalisme zonder seksisme, racisme, homofobie, transfobie, ... Voor een eengemaakte strijd van werkenden, jongeren, mannen en vrouwen, Belgen en migranten en mensen zonder papieren, tegen het systeem dat enkel de belangen van een superrijke minderheid dient.

1. ONU. «Violence à l'égard des femmes : état des lieux». Beschikbaar op : <http://www.un.org/fr/women/endviolence/situation.shtml> (Geconsulteerd op 16/01/2017).

2. ONU Femmes. «Faits en un coup d'œil : statistiques sur la violence à l'égard des femmes.» Beschikbaar op : <http://www.endvawnow.org/fr/articles/299-faits-en-un-coup-doeil-statistiques-sur-la-violence-a-legard-des-femmes.html> (Geconsulteerd op 16/01/2017).

5. VROUWEN ZIJN DE EERSTE SLACHTOFFERS VAN TERREUR EN OORLOG. VOOR INTERNATIONALE SOLIDARITEITSACTIES!

Volgens de VN zijn 70% van de armen in de wereld vrouwen. De neoliberale politiek die op veel plaatsen gevoerd wordt, verergert deze situatie. Volgens oud-VN Secretaris-Generaal Kofi Annan “versterken de globalisering, de deregulering van de economie en de privatisering van de publieke sector de ongelijkheid tussen mannen en vrouwen. In veel landen betekenden economische herstructureringen concreet een inkrimping van de publieke sector en van sociale uitgaven. De jobmogelijkheden die industrialisatie en economische migratie aan vrouwen aanbieden buiten de traditionele sectoren zijn voornamelijk traditioneel vrouwelijke, slecht betaalde jobs.¹” De combinatie van armoede en discriminatie in vele vormen maakt vrouwen bijzonder kwetsbaar voor allerlei vormen van geweld.

Bovendien betekenen de ontwikkeling van dictaturen zoals ISIS, maar ook imperialistische oorlogen gevoerd en/of ondersteund door westerse regeringen, een dramatische achteruitgang in de levensomstandigheden van de bevolking en vooral van vrouwen. Verkrachting, massamoord, ontvoering, ... zijn jammer genoeg dagelijkse realiteit voor een deel van de wereldbevolking. Als die mensen dan vluchten met de hoop op een beter leven, worden ze vaak geconfronteerd met de weerzinwekkende praktijken van mensensmokkelaars en de repressieve vluchtelingenpolitiek die gevoerd wordt door de westerse landen (gewapende grensovergangen, vluchtelingenkampen met de allure van sloppenwijken, gesloten centra, gedwongen terugkeer, ...)

ROSA wil internationale solidariteit opbouwen door acties te organiseren die de strijd van

vrouwen wereldwijd steunen, maar ook door lessen uit hun strijd te trekken om de onze te versterken. Internationale solidariteit is essentieel voor de strijd van vrouwen en van de arbeidersklasse in het algemeen, om zo in te gaan tegen de verdelende politiek van de multinationals en hun politici. In onze strijd tegen besparingen en uitbuiting zijn de andere slachtoffers van dit systeem van uitbuiting onze beste bondgenoten.

ROSA ondersteunt ook de regularisatie van alle mensen zonder papieren, zodat ze van dezelfde rechten kunnen genieten als alle werkenden en zodat ze niet meer gedegradeerd worden tot een instrument om de levensstandaard van de gehele bevolking onder druk te zetten.

Laten we ons niet misleiden door het hypocriete discours van traditionele politici: ze verdedigen voor alles de belangen van de multinationals en het patronaat. Tegen terrorisme, haat en oorlog: solidariteit! Laat het beheer van onze veiligheid en internationale solidariteit niet in handen van het patronaat en haar regeringen.

De recente reeks terroristische aanslagen in België, Frankrijk, Duitsland, Orlando in de VS, ... gaven de westerse wereld een glimp van de dagelijkse horror waarin de bevolkingen van het Midden-Oosten en vele andere plaatsen leven. Ze bewijzen de complete mislukking van de “oorlog tegen terrorisme”, die uiteindelijk enkel leidde tot meer oorlog en terreur, en die van onze planeet een nog onveiligere plaats maakte.

In landen zoals Irak, Afghanistan, Syrië, ... zijn vrouwen de hardst getroffen slachtoffers van terrorisme. Verkrachting, seksuele slavernij, gedwongen prostitutie, executies... ze vormen de dagelijkse realiteit voor duizenden vrouwen. In een rapport uit 2016 stelt de VN dat meer dan 2500 vrouwen en kinderen in het noorden van Irak in gevangenschap leven, de grote meerderheid deel uitmakend van etnische en religieuze minderheden². Speciaal gezant van het Algemeen Secretariaat van de VN, Zainab Bangura, die onderzoeken leidt naar seksueel geweld in conflictzones, rapporteert dat vrouwen en meisjes door ISIS gekocht worden als objecten voor enkele tientallen dollars om gebruikt te worden als seks-slavinnen voor de troepen³.

Verkrachting als oorlogswapen is niet eigen aan groepen als ISIS, en het heeft niets te zien met een bepaalde cultuur. In Congo wordt verkrachting gebruikt door alle gewapende groepen die de gemeenschap willen breken, om deze zo beter te onderdrukken en uit te buiten. Verkrachting als oorlogswapen werd ook op grote schaal gebruikt tijdens beide wereldoorlogen, tijdens de burgeroorlog in ex-Joegoslavië, net als op dit moment in Syrië. En laat ons niet vergeten dat de rapporten van Amnesty International en Human Rights Watch bol staan van de getuigenissen van seksueel geweld gepleegd door ‘humanitaire’ westerse troepen.

De verontwaardiging van het Westen over de barbaarse praktijken van ISI en anderen wordt niet gevolgd door acties om bevolkingen en vrouwen effectief te beschermen. Het gaat bovendien vaak om een selectieve verontwaardiging. Praktijken als zweepslagen, ophangingen, een compleet gebrek aan

vrouwenrechten, ... houden diezelfde westerse machten geenszins tegen om relaties aan te gaan met landen als Saudi-Arabië, zolang er maar winst gemaakt wordt.

In een periode van gewapend conflict zijn vrouwen altijd bij de eerste slachtoffers. Verkrachting wordt gebruikt als oorlogswapen, soms op een structurele manier. Geen geld voor oorlog, wel om ellende tegen te gaan! Steun aan de opbouw van massabewegingen om dictaturen en terrorisme omver te werpen!

ISIS en andere, soortgelijke fundamentalistische groeperingen zijn de uitwassen van de oorlogen en militaire interventies van imperialistische machten, en van hun steun aan dictaturen, die lange tijd een handig instrument waren bij het bekomen van goedkope grondstoffen. De actualiteit toont uitvoerig aan dat de huidige imperialistische campagne van intensieve bombardementen enkel nog meer bloedbaden oplevert. Bovendien creëert ze de basis voor het verschijnen van nieuwe monsters, en dit zolang er zich geen alternatief vormt gebaseerd op de noden en massale acties van de arbeidersklasse.

In de neokoloniale wereld is er vaak geen stelsel van sociale zekerheid en vrouwen hebben slechts zelden toegang tot onderwijs. In Afghanistan en Pakistan hebben duizenden vrouwen hun broodwinning in vlammen zien opgaan na bombardementen en burgeroorlog. Waar ze geen enkele andere mogelijkheid hadden om elders te werken, zijn heel wat vrouwen naar de prostitutie gedreven om te overleven, ook al is het risico zeer groot gelet op de zeer zware straffen hiervoor in deze landen.

Op hetzelfde moment maakt een kleine groep enorme winsten – zoals de wapenhandelaars die na elke nieuwe terroristische aanslag en nieuwe beslissingen voor militair avonturisme handenwrijvend hun winsten zien stijgen. In plaats van te investeren in onderwijs, gezondheidszorg, degelijke en goedbetaalde jobs, in infrastructuur en hernieuwbare energie, worden miljarden dollars verspilld om dood en vernieling te zaaien.

Een van de zeldzame momenten dat reactionaire groepen zoals Al-Qaeda in het nauw gedreven werden, was tijdens de golf van revoluties en opstanden van de massa's in het Midden-Oosten en Noord-Afrika

in 2011. Deze sociale bewegingen hebben duidelijk aangetoond dat massastrijd reële verandering kan brengen.

Zo'n grote beweging heeft een verenigend karakter over alle sectaire scheidingen heen. In Irak vonden betogingen van soennieten en sjiïeten door elkaar plaats, in Afghanistan waren er in 2015 massamobilisaties om het geweld tegen de Hazara's (een sjiïtische minderheid) te veroordelen. Zoals we in Libië gezien hebben, zijn interventies van het imperialisme niet ten voordele van de gewone bevolking en proberen ze massabewegingen tegen te houden, ook al zijn deze de enige manier om tegen groepen zoals ISIS te vechten.

We halen inspiratie uit de zogenaamde 'Arabische Lente' (de golf van revoluties in het Midden-Oosten en Noord-Afrika) en trekken hier lessen uit. Dictaturen laten vallen, is niet voldoende: het volledige kapitalistische systeem moet omvergeworpen worden. Tot er nieuw dergelijke bewegingen opnieuw opflakkeren, moeten wij hier nu al een rol spelen door de opbouw van een krachtige anti-oorlogsbeweging.

Multinationals verrijken zich op basis van een enorme uitbuiting in de neokoloniale wereld, die miljoenen mensen in de extreme armoede en in geweld stort, de meerderheid van hen vrouwen. Nee aan de dictatuur van de multinationals: laat ons internationaal verzet en solidariteit opbouwen!

Comme Zoals de cijfers van de VN aantonen, bevinden de vrouwen van de neokoloniale wereld zich in een positie van ongelofelijke economische zwakte en zijn ze slachtoffer van allerlei vormen van uitbuiting, zelfs zonder gewelddadige conflicten.

De armoede van de neokoloniale wereld is enkel uit te leggen door de diefstal van de lokale rijkdom door de multinationals en hun aandeelhouders. Van de rijkdom die toch ter plaatse achterblijft, verdwijnt een groot deel in de zakken van de lokale politieke elites, die zich slechts stand weten te houden door een

blijvende relatie met diezelfde multinationals en imperialistische krachten die hun land leegroven.

Terwijl vrouwen twee derden van alle arbeidsuren in de wereld de vrouw presteren (UNICEF 2007) en vrouwen het meeste voedsel produceren (FAO 2009), verdienen ze slechts 10% van het totale inkomen (UNICEF 2007) en bezitten ze slechts 2% van de oppervlakte van de aarde (FAO 2011⁴). Overal in de wereld valt het lot van werkloosheid, armoede, deeltijds werk, onderbetaald en ondergewaardeerd werk in eerste instantie op de rug van vrouwen. De levensomstandigheden van vrouwen in de neokoloniale wereld zijn catastrofaal.

Mensen die uit deze verschrikkelijke omstandigheden willen ontsnappen, kunnen niet rekenen op de hulp van de regeringen van het westen. Van de 40 miljoen vluchtelingen door gewapend conflicten en schendingen van de mensenrechten, zijn 75% vrouwen en kinderen (2010).

Het specifieke statuut van de vrouwelijke vluchteling is niet erkend, en verkrachting is niet altijd een voldoende dringende reden om het vluchtelingenstatuut te bekomen. Het lot van de meeste vluchtelingen is om na een enorme risicovolle tocht aan te komen in Europa zonder papieren en dus zonder rechten.

De enige manier om deze ellende te ontsnappen, zowel in de neokoloniale als in de rest van de wereld, is om te strijden voor de belangen van de 99%. De strijd moet zich inspireren op de revolutionaire golf die we gezien hebben in Noord Afrika en het Midden Oosten, waarin de vrouwen een ongelofelijke rol hebben gespeeld.

De plaats van de vrouw is in de strijd! Onze bondgenoten zijn zij (vrouwen en mannen) die strijden tegen oorlog, besparingen en ellende.

De laatste jaren hebben we overal in de wereld een sterke terugkeer van de vrouwenbeweging gezien. In India, Turkije en recent nog in Argentinië waren er enorme bewegingen tegen verkrachting en seksueel geweld. Die bewegingen werden gesteund door grote groepen mannen.

Op 19 oktober 2016 riep het collectief « Nie Una Menos » (Niet een meer) op voor een staking tegen seksueel geweld en moord op vrouwen in Argentinië. Deze actie werd aangespoord door de verkrachting en moord op een 16-jarige jonge vrouw. In 2015 zijn 235 feminicides⁵ (moorden op vrouwen door hun partner of naaste) geregistreerd in Argentinië, dat is bijna één per dag!

Na verschillende acties en betogingen die soms duizenden personen verzamelden, hebben de organisaties die actief zijn in deze strijd opgeroepen tot een

verhoging van de strijd en tot een staking van 1 uur als actievorm. Deze beweging vond navolging in Chili, Mexico en Uruguay, en is een bron van inspiratie.

Zonder strijd verliezen we altijd: het is enkel door te strijden dat we onze rechten verdedigen en overwinningen kunnen boeken!

De eisen van ROSA

- Laten we strijden tegen:
 - de extreme uitbuiting door multinationals in de neokoloniale wereld;
 - de imperialistische oorlogen die enkel de belangen van de heersende klasse dienen en tegen verkrachting als oorlogswapen om de samenleving te fragmenteren en een klimaat van terreur te installeren.
 - het terrorisme en het religieus fundamentalisme, alsook de armoede en de wanhoop waarop ze gebaseerd zijn.
- Vrouwen zonder papieren zijn onderworpen aan de meest extreme vorm van uitbuiting: we komen op voor een regularisatie van alle mensen zonder papieren.

1. ONU (2006). «Étude approfondie de toutes les formes de violence à l'égard des femmes». Beschikbaar op : <http://www.un.org/Docs/journal/asp/ws.asp?m=A/61/122/Add.1> (geconsulteerd op 16/01/2017).

2. RT (2015). « Les femmes en première ligne, quand Daesh sème violence et viols ». Beschikbaar op : <https://francais.rt.com/international/2755-femmes-premiere-ligne-quand-daesh> (geconsulteerd op 16/01/2017).

3. RT (2015). « 165 dollars pour un enfant, selon le catalogue des prix des esclaves sexuelles de Daesh » Beschikbaar op : <https://francais.rt.com/international/5321-onu--165-dollars-pour> (geconsulteerd op 16/01/2017).

4. Rapport de la FAO 2010-2011, « La situation mondiale de l'alimentation et de l'agriculture. Le rôle des femmes dans l'agriculture : combler le fossé entre les hommes et les femmes pour soutenir le développement ».

5. Le Monde (2016). « Marche contre 'les féminicides' en Argentine et dans toute l'Amérique latine » Beschikbaar op : <En savoir plus sur http://www.lemonde.fr/big-browser/article/2016/10/19/greve-des-femmes-et-mercredi-noir-en-argentine_5016560_4832693.html> (geconsulteerd op 16/01/2017).

6. ER IS GEEN VROUWENEMANCIPATIE ZONDER SOCIALISME; ER IS GEEN SOCIALISME ZONDER VROUWENEMANCIPATIE!

Wanneer we dit programma doornemen en kijken naar wat nodig is om het leven van vrouwen te verbeteren en hun emancipatie vooruit te duwen, botsen we telkens op dezelfde obstakels. Deze zijn intrinsiek verbonden met het kapitalistisch systeem.

Om te antwoorden op het probleem van seksisme, bestaat het meest offensieve voorstel van de traditionele partijen uit een wet ter bestraffing van individuen die seksistische uitspraken doen. Maar tegelijkertijd laten diezelfde politici bedrijven die ons elke dag bombarderen met hun objectivering van het vrouwelijke lichaam de vrije loop. Wat de bescherming tegen seksueel geweld betreft, leidt slecht 4% van de klachten voor verkrachting effectief tot een veroordeling, terwijl slechts 10% van de slachtoffers klacht indient.

Wat we nodig hebben, is het scheppen van de materiële voorwaarden die vrouwen toelaten een reële keuze te maken en op een fatsoenlijke manier te leven. Om waardige arbeidsomstandigheden voor iedereen te verkrijgen en zodoende komaf te maken met de onderschikte positie van vrouwen op de arbeidsmarkt; om openbare diensten te verdedigen die toestaan om het professionele leven te combineren met het gezin en recreatie en zodoende een eind te maken aan de dubbele dagtaak

van vrouwen, moeten zij zeker deelnemen aan de strijd tegen de aanvallen van het patronaat en haar politici.

Maar dit is niet genoeg. Het is noodzakelijk te strijden tegen deze reactionaire ideologieën die in onze maatschappij verspreid worden. De discriminatie en de vooroordelen dienen om de meerderheid van de bevolking te verdelen in hun strijd tegen de 1% superrijken waarvan de belangen de centrale bezorgdheden zijn van de regeringen. De strijd tegen discriminatie moet daarom gevoerd binnen de strijd tegen de ideologische instrumenten die in de handen zijn van de grote bedrijven en hun grote aandeelhouders, zoals de dominante media.

In de neokoloniale wereld spelen de multinationals en de imperialistische machten – waaronder internationale organisaties zoals de Wereldbank, het IMF of zelfs de VN – een vernietigende rol. Ze brengen enkel ellende voor de meerderheid van de bevolking. We steunen elke strijd die de belangen van de meerderheid van de vrouwen verdedigt – arbeidsters, boerinnen, arme vrouwen in de wereld.

Zoals de geschiedenis aantoonde, is strijd de enige manier om nieuwe sociale verworvenheden te bereiken. Maar de geschiedenis toont ook

dat geen enkele verworvenheid definitief is. Vanaf het moment dat de sociale bewegingen een pauze kennen, worden sociale verworvenheden aangevallen en/of maar gedeeltelijk toegepast. Om fundamentele verandering te bereiken, moeten we het kapitalisme vernietigen. Dit systeem is immers de basis voor de onderdrukking van vrouwen en de uitbuiting van de meerderheid van de bevolking. De verdeling van de samenleving in klassen en het seksisme zijn twee fenomenen die met elkaar verstrengeld zijn en elkaar versterken.

Zoals ze profiteren van de extreme uitbuiting van de geïmmigreerde arbeiders, de arbeiders in de neokoloniale wereld etc., halen de kapitalisten ook winst uit de uitbuiting van vrouwen op de arbeidsmarkt dankzij hun lage lonen, maar ook door middel van onbetaalde diensten en zorgen uitgevoerd door de vrouwen voor hun gezin ("het huishoudelijk werk").

De kwetsbare positie van de vrouwen in de samenleving leidt tot een verdeeldheid die de ene helft van de arbeidsklasse tegenover de andere plaatst. De slechte lonen en de slechtere arbeidsomstandigheden van veel vrouwen worden gebruikt om neerwaartse druk te zetten op de lonen en arbeidsomstandigheden van alle arbeiders. De onderdrukking van de vrouw en het seksisme dat daaruit voortvloeit, maken deel uit van het DNA van het kapitalistisch systeem en is gunstig voor de rijksten.

Elke verworvenheid bereikt door strijd kan worden teruggetrokken indien de druk niet gehandhaafd wordt. En als we de voorwaarden voor reële vrouwenemancipatie willen

verwerven, is het systeem in zijn geheel dat moet veranderen om een samenleving op te bouwen die gebaseerd is op de belangen van de meerderheid en niet op de belangen van de 1% die de 99% uitbuit.

Het is dus geen toeval dat we de honderdste verjaardag van de Russische Revolutie hebben gekozen – de revolutie van februari 1917 die begon met een mobilisatie van vrouwen in Petrograd tegen de honger en de oorlog, ter gelegenheid van de internationale vrouwendag – om ROSA te lanceren. Hoewel we uiteraard lessen moeten trekken uit de bureaucratische en dictatoriale degeneratie – alsook de teruggang van de vrouwenrechten – onder het stalinisme, moeten we vaststellen dat geen enkele samenleving zoveel stappen vooruit heeft genomen op vlak van vrouwenemancipatie.

In de eerste jaren na de revolutie werd enorme vooruitgang geboekt, niet enkel op vlak van de wetgeving gelijkheid man-vrouw, de mogelijkheid tot echtscheiding, abortusrecht, de

strikte verdeling van kerk en staat, maar ook wat de ontwikkeling van een regelgeving ter bescherming van het moederschap op de werkvloer de betreft, maatregelen waar wij in België en elders nu nog vaak genoeg voor moeten strijden. De diensten die vrouwen toestaan zich te onderwijzen, hun talenten te ontwikkelen en zich bezig te houden met het beheer van de maatschappij werden eveneens tot stand gebracht, ondanks de moeilijke context van een samenleving die kampte met een economische achterstand en vernield was door de oorlog.

De arbeidsdemocratie, die het mogelijk maakte de hele bevolking, inbegrepen de vrouwen, te betrekken in het besluitvormingsproces voor

belangrijke beslissingen voor de bevolking, is een noodzaak voor de ontwikkeling van een alternatief systeem op het kapitalisme.

Om de verworvenheden van de vrouwen te verdedigen, maar zeker ook om nieuwe te verkrijgen, verdedigen we de noodzaak aan een antikapitalistische en socialistische strijd die de specifieke vrouweneisen opneemt. We pleiten eveneens voor de ontwikkeling van antikapitalistische en socialistische ideeën binnen de bewegingen die de vrouwenrechten verdedigen ten einde samen met de gehele arbeidsklasse een noodzakelijke eengemaakte beweging te ontwikkelen ter verandering van de samenleving.

DE EISEN VAN ROSA

- Voor een samenleving waarbij de productie gebaseerd is op de noden van de samenleving in plaats van de winsten van enkelen.
- Voor de betrokkenheid van zoveel mogelijk mannen en vrouwen in het beheer van de democratie van de samenleving door middel van collectivisering van de sleutelsectoren van de economie.

VOOR EEN SOCIALISTISCHE BENADERING BINNEN DE VROUWENRECHTENBEWEGING

Na 30 jaar neoliberalisme, moeten we vaststellen dat strijd tegen de specifieke onderdrukking van vrouwen noodzakelijk is. Het probleem wordt vandaag opnieuw erkend en aangeklaagd. Het is tegen deze achtergrond dat we willen opkomen voor een antikapitalistische en socialistische benadering in het debat en de acties die seksisme aankaarten en strijden voor vrouwenrechten.

In de jaren 1960 en '70 was er een grote strijdbeweging voor de emancipatie van vrouwen. De context toen was er één van algemene arbeidersstrijd die het recht op onderwijs voor iedereen, degelijk werk met degelijke lonen, ... eiste en vocht voor een meer egalitaire samenleving. Er werden belangrijke sociale overwinningen behaald, ook voor vrouwen. Toch blijft seksisme vandaag alomtegenwoordig, zowel op straat, binnen het gezin, op school als op de werkvloer.

Die mentaliteit komt niet uit de lucht gevallen. Ten eerste verdienen vrouwen gemiddeld minder, zijn ze oververtegenwoordigd in lageloonsectoren en zijn ze de eerste slachtoffers van de jacht op werklozen en de verlaging van de uitkeringen. Ten tweede worden vrouwen nog altijd, en terug meer en meer, geconfronteerd met een dubbele werkdag: het werk dat niet georganiseerd wordt door de samenleving komt bij de gezinnen terecht, en binnen het gezin grotendeels bij vrouwen. De chronische onderfinanciering van de publieke diensten en de voortdurende en steeds verder doorgedreven besparingen van de verschillende regeringen, zorgen voor onderbetaald personeel en onderbemanning, maar ook voor een chronisch gebrek aan middelen, wat een kwaliteitsvolle

dienstverlening onmogelijk maakt.

De zwakkere economische positie van de vrouw leidt tot een zwakkere sociale positie. Bijna alle sectoren gebruiken vrouwenlichamen om winst te maken (onder andere via marketing; om van de porno- en seksindustrie nog maar te zwijgen...). Vrouwen worden afgebeeld en gebruikt als een (seksueel) object. Het toenemende geweld op vrouwen, seksuele intimidatie en de verkrachtingscultuur zijn de gevolgen van een systeem dat "de bevrijding van het lichaam van de vrouw" gebruikt om winst te maken. Het kapitalisme heeft geen baat bij de strijd tegen ongelijkheid, integendeel. Ongelijkheden kunnen de winsten verhogen: lage lonen, gratis huishoudelijk werk, objectificatie van de vrouw.

Seksisme is niet de schuld van mannen of van een specifieke cultuur. Er is maar één groep in de samenleving die baat heeft bij de onderdrukking van vrouwen: de superrijken of met andere woorden de heersende kapitalistische klasse. Vrouwen, jongeren en de hele arbeidersklasse hebben er baat bij om samen de strijd aan te gaan tegen het kapitalistische systeem. Het is enkel door alle maatschappelijke rijkdom en middelen ten dienste van de

meerderheid te stellen, dat we een democratische, socialistische samenleving kunnen opbouwen, gebaseerd op gelijkheid en solidariteit, waarin geen mens onderdrukt en uitgebuit kan worden door een ander.

Neem een abonnement op 'de Linkse Socialist'

Elke maand biedt het blad van de Linkse Socialistische Partij verschillende analyses, verslagen van acties, voorstellen om de strijd vooruit te helpen, ...We hebben nood aan eigen media die ingaan tegen de propaganda van het neoliberalisme.

Een abonnement komt op 20 euro voor 12 edities. Een proef-abonnement van 3 exemplaren komt op 5 euro. Er is de mogelijkheid om met een permanente bankopdracht te werken van minimum 2 euro per maand. Deze kan gestort worden op de rekening van Socialist Press BE48.0013.9075.9627. Met mededeling 'abonnement'.

Contact:

contact@campagnerosa.be

Vlaanderen: 0484 36 77 01 (Aïsha)

Brussel: 0486 30 18 91 (Marisa)

Wallonië: 0474 35 30 36 (Emily)